

חלוקת אחריות ותפקידים רחבים בשותפות¹

השחקנים שמיפיתם ורתמתם לשותפות יימלאו במסגרתה תפקידים שונים. כדי להבטיח שהשותפות תפעל בצורה האפקטיבית ביותר, נדרשת בהירות לגבי מקומו של כל אחד מהשחקנים בתוכה והאחריות שעליו לקחת על עצמו. אפשר לזהות שני סוגים של תפקידים בשותפות:

תחום האחריות הפורמלי

התפקיד הראשון שכל שחקן לוקח על עצמו הוא התפקיד הפורמלי שלו. זהו "הכובע" הרשמי של אותו שחקן או של הגוף אותו הוא מייצג. להבנת התפקיד הפורמלי של השחקן נבקש לזהות ולהגדיר איזה תפקיד ממלא כל שחקן במסגרת קידומה של תוכנית קהילה מיטיבה שבבסיס השותפות.

תחומי אחריות פורמליים בשותפות:

- **מפעיל:** אחראי על יישום התוכנית.
- **מממן:** מקצה את המשאבים הכספיים המאפשרים את קיומה של התוכנית.
- **מייצע/מייעץ:** בעל ידע ייחודי בתחום התוכן של התוכנית, אחראי על הבאתו לידי ביטוי כך שהתוכנית תבוצע באופן האפקטיבי והמועיל ביותר.
- **רגולטור:** בעל הסמכות בכל הקשור לפיקוח ולקביעת מדיניות בנושא התוכנית.
- **מוטב:** מקבל השירות/המוצר שבבסיס התוכנית.

תחום אחריות ותפקיד לא פורמלי בשותפות

פעמים רבות, הסוג השני של התפקיד הוא סמוי. כלומר, זהו תפקיד לא מדובר וגם לא מוגדר באופן פורמלי. כאן מטרתנו תהיה לזהות איזה תפקיד ממלא כל שחקן בקידום תהליך העבודה המשותף.

- **יזם:** מתחיל התוכנית. האדם או הארגון שאחראי על קידום התהליכים הראשוניים של הנחת היסודות. (ברוב המקרים ב'קהילה מיטיבה' יוזמת התוכנית והבאתה לרשות, הינה המחלקה לשירותים חברתיים)
- **מנהל השותפות:** אדם שמונה על ידי השותפות כעובד בשכר כדי לנהל את השותפות ואת התוכנית - במקרה שלנו מדובר במנהלת קהילה מיטיבה ברשות.
- **מתווך/מוביל לא פורמלי:** מוביל לא רשמי לשותפות. אדם שנבחר (מתוך השותפים או מחוץ לשותפות) לפעול בשם השותפים לבנייה ולחיזוק השותפות – במיוחד בשלביה הראשוניים. לרוב שחקן זה יפעל "מאחורי הקלעים" לבניית השותפות וליצירת תהליך שותפות אפקטיבי, ויסייע לבעלי התפקידים האחרים (האלוף, היזם ומנהל השותפות) לבצע את עבודתם.
- **שותף:** כל מי שלוקח חלק בשותפות/ בתוכנית בתפקיד אחר.

¹ ג'וינט אלכא, השיטה לבניית וניהול שותפויות

- **אלוף (צ'מפיון):** בחלק מהשותפויות יהיה גם בעל תפקיד זה, שהוא למעשה מוביל התוכנית הפורמלי. מי שיושב ב"ראש השולחן" של השותפות/ התוכנית. זהו אדם המקדם את התוכנית בעזרת המוניטין האישי או המקצועי שלו ו/או תפקידו. קיומו של אלוף מסייע ברתימת בעלי עניין ומעניק לשותפות את הסמכות והלגיטימציה להתקיים.

לטבלת עבודה לשיבוץ תחומי אחריות ותפקידים בשותפות לחצו [כאן](#)

עברו על הגדרות אלו וחשבו:

- ❖ האם אתם מזהים את השחקן שממלא כל תפקיד?
- ❖ האם יש לכם התלבטויות?
- ❖ האם אתם מזהים חוסרים?

רשמו ליד כל תפקיד את השחקן אשר עתיד למלאו. חשוב שתוודאו כי החלוקה שביצעתם הגיונית וזוהה לחלוקה שגם השותפים שלכם רואים לנגד עיניהם. אם לא כך, המשך הדרך יהיה רצוף מהמורות ומשברים שתתקשו לגשר עליהם.

לא בהכרח כל התפקידים יקבלו ביטוי בשותפות שלכם, אך שאלו את עצמכם:

- ❖ האם תפקיד זה הכרחי לקיום אפקטיבי של השותפות?

אם כן, ייתכן שתצטוו לחזור לשלב [מיפוי השחקנים](#) ולבחון האם פספסתם שחקן חיוני בדרך.

שלב זה משמש להנחת תשתית בלבד. עם הזמן, במהלך השותפות ובניית היחסים, ייתכן שהגדרת התפקידים של בעלי העניין השונים תשתנה. בדומה למרכיבים נוספים בעבודה על התוכנית, גם כאן מומלץ לבחון מעת לעת את הגדרותיכם כדי לוודא שהתפקידים שהגדרתם הם הנכונים ביותר לשותפות.